

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

STANOVISKÁ

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 12. júla 2018

k návrhu nariadenia o minimálnom krytí strát pri problémových expozíciách

(CON/2018/32)

(2019/C 79/01)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 20. apríla 2018 žiadosť Európskeho parlamentu a 24. apríla 2018 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o minimálne krytie strát pri problémových expozíciách ⁽¹⁾ (ďalej len „navrhované nariadenie“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 prvej zarážke a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhované nariadenie obsahuje ustanovenia, ktoré sa týkajú oblasti pôsobnosti ECB, vrátane úloh Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) prispievať k hladkému uskutočňovaniu politik prijatých príslušnými orgánmi, ktoré sa týkajú stability finančného systému, ako sa uvádza v článku 127 ods. 5 zmluvy a úloh, ktorými je ECB poverená podľa článku 127 ods. 6 zmluvy, a ktoré sa týkajú politiky obozretného dohľadu nad úverovými inštitúciami. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

ECB podporuje prijatie navrhovaného nariadenia, ktoré je súčasťou balíčka opatrení Európskej komisie, ktorý sa zaoberá problémovými expozíciami v Únii. Tieto opatrenia vznikli po prijatí rozsiahleho akčného plánu riešenia nesplácaných úverov v Európe ⁽²⁾, ktorý schválila Rada 11. júla 2017. Navrhované nariadenie by sa malo zaoberať riešením možných rizík vyplývajúcich z nahromadenia nedostatočne krytých problémových expozícií v budúcnosti. Navrhované nariadenie je tiež dôležitou súčasťou úsilia Únie v oblasti ďalšieho zmierňovania rizík v bankovom systéme. Z viacerých dôvodov je od vzniku jednotného mechanizmu dohľadu riešenie veľkého objemu problémových expozícií jednou z priorit ECB v oblasti dohľadu ⁽³⁾. Po prvé problémové expozície zaťažujú súvahy bánk a obmedzujú jej zisky. Po druhé sú problémové expozície majú rušivý vplyv na banky a odčerpávajú ich zdroje. Po tretie problémové expozície oslabujú dôveru investorov v banky. Z vnútornej analýzy ECB navyše vyplýva, že počas posledných rokov požíčovali banky s veľkým objemom problémových expozícií konzistentne menej ako banky s lepšou kreditnou kvalitou, a tým poskytovali menej podpory podnikateľom a domácnostiam a hospodárstvu vo všeobecnosti ⁽⁴⁾. Veľký objem problémových expozícií je navyše makroprudenciálnym problémom a nezriedka má vplyv na celé hospodárstva.

⁽¹⁾ COM(2018) 134 final.

⁽²⁾ Dostupné na webovom sídle Rady www.consilium.europa.eu

⁽³⁾ Pozri prejav Danièle Nouyovej, predsedníčky Rady pre dohľad ECB a Sharon Donneryovej, predsedníčky skupiny na vysokej úrovni pre nesplácané úvery *Introductory remarks to the public hearing on the draft addendum to the ECB guidance to banks on non-performing loans*, Frankfurt nad Mohanom, 30. novembra 2017, dostupný na webovom sídle ECB o bankovom dohľade www.bankingsupervision.europa.eu

⁽⁴⁾ Pozri *European banking supervision three years on*, uvítací príhovor Maria Draghiho, prezidenta ECB na druhom fóre ECB o bankovom dohľade, Frankfurt nad Mohanom, 7. novembra 2017, dostupný na webovom sídle ECB www.ecb.europa.eu.

Je potrebné uviesť, že navrhované nariadenie sa nedotkne problémových expozícií vzniknutých pred 14. marcom 2018 a preto v súlade so závermi Európskej rady o akčnom pláne riešenia nesplácaných úverov v Európe nerieši existujúce problémové expozície.

ECB víta, že navrhované nariadenie upravuje, že prudenciálny zabezpečovací mechanizmus pre problémové expozície vytvorený navrhovaným nariadením nebráni príslušným orgánom vykonávať ich právomoci v oblasti dohľadu v súlade s platnými právnymi predpismi. Napriek uplatňovaniu tohto prudenciálneho zabezpečovacieho mechanizmu môže teda ECB v jednotlivých prípadoch rozhodnúť, že problémové expozície určitej úverovej inštitúcie nie sú dostatočne kryté a využiť svoje právomoci v oblasti dohľadu podľa piliera 2⁽⁵⁾.

2. Konkrétne pripomienky

2.1. Vymedzenie pojmu problémová expozícia

Na účely minimálneho krytia strát zavádza navrhované nariadenie vymedzenie pojmu problémová expozícia do nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013⁽⁶⁾. Toto vymedzenie pojmu je založené na pojme problémová expozícia uvedenom vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 680/2014⁽⁷⁾, ktorý sa uplatňuje na vykazovanie na účely dohľadu. V tejto súvislosti ECB víta skutočnosť, že toto vymedzenie pojmu problémová expozícia zahŕňa všetky druhy problémových expozícií a najmä retailové expozície.

2.2. Výpočet požiadavky na minimálne krytie

ECB víta jednoduchosť požiadavky na minimálne krytie, ktorá je v zásade založená na počte rokov, ktoré uplynuli od klasifikácie expozície ako problémovej a na tom, či išlo o zabezpečenú expozíciu. Vzhľadom na takúto jednoduchosť sa v zvládnuteľných hraniciach udrží úsilie bánk a orgánov dohľadu v súvislosti s dodržiavaním tejto požiadavky a zároveň sa rozhodne, spravodlivo a vyvážené bude riešiť otázka nekrytých problémových expozícií.

Aby mohli inštitúcie určiť príslušnú výšku nedostatočného krytia pri problémových expozíciách, ktorá sa má odpočítať od položiek vlastného kapitálu Tier 1, musia vynásobiť ich problémové expozície príslušným koeficientom uvedeným v navrhovanom nariadení. ECB podporuje kalibráciu príslušných koeficientov v navrhovanom nariadení. Konkrétne sa uplatňuje 100 % krytie pre nezabezpečené problémové expozície od prvého dňa druhého roka (podľa všetkého bol myslený tretí rok). Pre zabezpečené problémové expozície sa uplatňuje 100 % krytie od prvého dňa ôsmeho roka (podľa všetkého bol myslený deviaty rok) po ich klasifikácii ako problémových, keď je dlžník po splatnosti viac než 90 dní.

Pokiaľ ide o zabezpečené expozície, mali by byť úverové inštitúcie schopné uplatniť svoje zabezpečenie „včas“⁽⁸⁾. Ak nebol kolaterál uplatnený po uplynutí niekoľkých rokov od dátumu, kedy bola podkladová expozícia klasifikovaná ako problémová, možno sa odôvodnene domnievať, že je kolaterál neúčinný a expozíciu považovať z prudenciálneho hľadiska za nezabezpečenú.

2.3. Požiadavky na vykazovanie na účely dohľadu

ECB berie na vedomie, že príslušné požiadavky na vykazovanie na účely dohľadu ustanovené vo vykonávacom nariadení (EÚ) č. 680/2014 budú zmenené tak, že príslušné orgány budú môcť monitorovať dodržiavanie navrhovaného nariadenia inštitúciami. ECB ďalej vyzýva Komisiu, aby zvažila, či by sa nemala v nariadení (EÚ) č. 575/2013 zaviesť povinnosť zverejňovať, ako inštitúcie dodržiavajú požiadavku na minimálne krytie.

(5) Článok 9 ods. 4 nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63) ustanovuje: „ECB sa výlučne na účely vykonávania úloh, ktorými sa poveruje na základe článku 4 ods. 1 a 2 a článku 5 ods. 2, považuje podľa potreby za príslušný alebo určený orgán v zúčastnených členských štátoch, ako sa ustanovuje v príslušnom práve Únie.“ V tejto súvislosti pozri články 97 a 104 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338) a článok 16 nariadenia (EÚ) č. 1024/2013.

(6) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

(7) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 680/2014 zo 16. apríla 2014, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy, pokiaľ ide o vykazovanie inštitúciami na účely dohľadu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 (Ú. v. EÚ L 191, 28.6.2014, s. 1).

(8) Pozri napríklad článok 194 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

2.4. Konzultácie s ECB

ECB by chcela Parlamentu a Rade pripomenúť, že ak bude navrhované nariadenie počas legislatívneho procesu podstatne zmenené v porovnaní so znením, ku ktorej ECB prijala stanovisko, bude potrebná ďalšia konzultácia ⁽⁹⁾.

V prípade, ak ECB odporúča zmenu navrhovaného nariadenia, je navrhované znenie príslušných zmien uvedené spolu s odôvodnením v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument je dostupný v anglickom jazyku na webovom sídle ECB.

Vo Frankfurte nad Mohanom 12. júla 2018

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽⁹⁾ Pozri napr. rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1970, ACF Chemiefarma/Komisia, vec 41/69, EU:C:1970:71, bod 3; rozsudok Súdneho dvora z 4. februára 1982, Buył/Komisia, vec 817/79, EU:C:1982:36, bod 1; stanovisko generálneho advokáta Fennellyho z 20. marca 1997, Parlament/Rada, C-392/95, EU:C:1997:172, bod 15; rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 1997, Eurotunnel SA a i./Seafrance, C-408/95, EU:C:1997:532, bod 46; rozsudok Súdneho dvora z 25. septembra 2003, Océ Van der Grinten, C-58/01, EU:C:2003:495, body 100 a 102.